

Inspreektekst door Sandra Prinsen over waarom CDA Winterswijk het principeverzoek om bestemmingswijziging Grote Veldweg 4-6-8 afwijst

Geachte voorzitter, leden van de raad, andere aanwezigen en mensen die thuis meekijken.

Een jaar geleden, het was de allereerste commissievergadering van het toen nieuwe college, stond het onderwerp over de legalisering aan de Grote Veldweg voor het eerst op onze agenda. Uit de bijdrage van het CDA was duidelijk op te maken hoe verbijsterd wij waren over deze situatie en de grote afwijkingen ten op zichte van het bestemmingsplan, verleende vergunningen en de hoeveelheid illegale bouw die er op dit perceel aanwezig zijn. Brutalen leken de halve wereld te hebben. Andere partijen sloten zich toen bij onze woorden aan. Bij de laatste commissievergadering bleek de verontwaardiging van vorig jaar ineens verdwenen, in elk geval wordt het voorstel nu omarmd. Een aantal aanwezigen noemde het nu zelfs 'een goed voorbeeld'! Het moge duidelijk zijn dat het CDA niet van mening is veranderd.

Vooraf is het misschien goed, ook voor de mensen die het dossier niet kennen, om enigszins de historie en de situatie te kennen. Daarna zal ik duidelijk maken hoe het CDA naar dit plan kijkt.

Historie

Voorheen was er op dit perceel een agrarisch bedrijf gevestigd, later een palingkwekerij. In 2008 is het verzoek gekomen om een extra splitsing van het woonhuis en enkele schuren te hergebruiken voor een werkfunctie, opslag voor het bouwbedrijf. Op basis van het destijds geldende bestemmingsplan was dit niet mogelijk. Er is daarom netjes een procedure gevoerd om dit mogelijk te maken. Daarvoor zijn afspraken gemaakt. Zo moest er 909m² aan bebouwing worden gesloopt, karakteristieke schuren worden hersteld, een kikkerpoel worden aangelegd, de boomgaard in ere worden hersteld en een houtsingel worden aangebracht.

Andere voorwaarden om dit mogelijk te kunnen maken zijn dat er, ik citeer, "na hergebruik mag er geen nieuwbouw meer plaatsvinden en er zal derhalve bergruimte intern gezocht. Bij de nieuwe woning is ruimte genoeg daarvoor aanwezig en de bestaande berging zal door 2 gezinnen worden gebruikt". Voor het vestigen van niet-agrarische werkfuncties in het buitengebied bood de provincie een mogelijkheid als het gaat om functieverandering van vrijgekomen gebouwen in het buitengebied naar kleinschalige vormen van niet-agrarische bedrijvigheid. De provincie hanteerde daarbij een maximale oppervlakte van 500m². De overige bebouwing moest worden gesloopt en buitenopslag is daarbij niet toegestaan.

In 2011 wordt er een omgevingsvergunning aangevraagd voor het bouwen van een schuur. Dezelfde schuur als dat eigenlijk gesloopt moest worden. De oppervlakte zou ongeveer de helft worden en het geheel zou wat lager worden. Intussen werd het nieuwe bestemmingsplan voor het Buitengebied door de raad vastgesteld. Daarin is de toegestane oppervlakte van bijgebouwen verder vergroot van 100m² per woning, naar 150m² per woning. De bouwer heeft daarom besloten om zonder vergunning de

schuur met ruim 100m² te vergroten (en dus de originele schuur te laten staan) en die ook wat verder op te hogen.

In januari 2017 is door de afdeling Handhaving een bouwstop opgelegd en de gehele situatie bekeken. Daaruit bleek dat er zonder vergunning een overkapping/tuinhuis bij de vijver is gerealiseerd, de vergunde schuur hoger is gebouwd, het aantal toegestane m² met 100% werd overschreden en daarnaast vond er buitenopslag voor het bedrijf plaats.

Recenter, namelijk in 2018, bleek wederom dat er werkzaamheden werden verricht die niet conform een eerder verleende vergunning waren. Sloopwerkzaamheden, die eind 2017 zijn gestart aan de nieuwe woning, en later grondwerkzaamheden en bouw van de fundering waren niet conform de eerder verleende vergunning. Er is daarvoor inmiddels afgelopen maart een nieuwe vergunning gevraagd en in mei 2019 verkregen.

In september 2018 is vanwege de informatieplicht van het college een voorstel in de commissie Ruimte besproken. Het voorstel was om medewerking te verlenen aan het vergroten van de woonbestemming, het overschrijden van bouwhoogten en het realiseren van een aparte bedrijfsbestemming waarin de huidige activiteiten mogelijk worden gemaakt én nog wat extra uitbreidingsruimte, namelijk 360m², toe te voegen. In die commissievergadering in 2018 werd duidelijk dat de raad alles behalve enthousiast was. Het college heeft het collegebesluit daarna gewijzigd naar een principeverzoek aan de raad. En daar spreken we nu, een jaar later, over.

Alle informatie is best veel. En om enigszins structuur aan te brengen in onze inbreng, geef ik de visie van het CDA op basis van de drie rollen die wij als raadsleden hebben. De controlerende, kaderstellende en volksvertegenwoordigende rol.

Controlerende rol

Bij de controlerende rol gaat het om de controle op het college en de burgemeester. Doen zij wat er van hen verwacht mag worden en voeren zij uit wat we als raad hebben afgesproken?

Een positieve constatering is in elk geval dat er handhavend is opgetreden. De bouw is stilgelegd in afwachting van een verdere procedure. Kanttekening daarbij is dat de bouw is stilgelegd in januari 2017, ruim 2,5 jaar geleden dus.

Het college heeft vervolgens een jaar geleden besloten dat ze bereid waren om de situatie te legaliseren. Dit werd ter kennisgeving naar de commissie Ruimte gestuurd. Omdat er verschillen waren in verschillende documenten over de feitelijke maatvoering van de bouwwerken, is, naar aanleiding van vragen van het CDA, de middag voor de commissievergadering door het college nog gemeten wat de werkelijke maten van de bebouwing waren. Die bleken nóg wat hoger en groter te zijn dan dat al in de stukken stond die we toegestuurd hadden gekregen. In die commissievergadering in september 2018 werd duidelijk dat de raad alles behalve enthousiast was over het plan en met name ook over de gang van zaken. Het college heeft het collegebesluit daarna gewijzigd naar een principeverzoek aan de raad, waar we het nu over hebben.

Ook in dit stuk staat wederom een onjuistheid. Van alle bijgebouwen is geconcludeerd dat de totale oppervlakte van bijna 440 m² wel voldoet aan het bestemmingsplan Buitengebied. Niets is echter minder waar. In het huidige bestemmingsplan staat namelijk dat als de aanduiding 'gesplitst' is opgenomen, er een maximum van 300m² voor bijgebouwen geldt. En die aanduiding is op dit adres opgenomen. Helemaal conform de eerder gemaakte en ondertekende afspraken uit 2009, en dus geen foutje! De schriftelijke reactie die ik kreeg op deze constatering? "Omdat we voorstellen een partiële herziening voor te gaan bereiden voor deze locatie, kan de inhoud van de genoemde bouwaanduiding voor deze specifieke situatie worden aangepast". Ja, zo ken ik er ook nog wel een paar! Alles is tenslotte aan te passen... Dus met dit voorstel staan we ook nog wel even 140m² aan extra bijgebouwen toe.

Dit hele proces, van de stillegging tot aan het nog komende einde van het traject, heeft tot nu toe al de nodige wenkbrauwen doen fronsen en fouten aan het licht gebracht. De CDA-fractie zou dan ook graag van het college een reflectie- en evaluatie willen ontvangen waarin het college in elk geval ingaat op het proces, de inhoud en de rol van het college daarin. Is het college daartoe bereid?

Kaderstellende rol

Bij de kaderstellende rol van de raad gaat het om kaders en richtlijnen meegeven waarin het college kan, of moet, bewegen. Voorbeeld van zo'n kader is een bestemmingsplan of een omgevingsvisie.

Dat het voorstel niet past in het kader van het bestemmingsplan, moge duidelijk zijn. Om die reden bespreken we dit plan nu ook.

Coalitieakkoord

In het huidige coalitieakkoord, dat net een half jaar oud is, is de volgende ambitie opgenomen: "niet-agrarische activiteiten in het buitengebied zijn een passende invulling voor vab's". En daarbij is het goed te weten dat VAB staat voor Vrijkomende Agrarische Bebouwing. Vrijkomende; dus geen nieuwbouw.

Volgens mij zijn we het snel eens als we concluderen dat een bouwbedrijf een niet-agrarisch bedrijf is.

Dit plan is daarmee niet in overeenstemming met het coalitieakkoord.

Visie CDA

Als CDA beoordelen we voorliggende stukken en stellen we kaders aan het college zoveel mogelijk op basis van ons verkiezingsprogramma. Daarin is opgenomen dat "Het CDA wil graag dat niet-agrarische bedrijven zich vestigen op het industrieterrein wanneer zij een nieuw gebouw willen bouwen. Niet in het buitengebied. Zo beschermen we het landschap en voorkomen we dat het groen veranderd in gebouwen. Met uitbreiding van al bestaande gebouwen wordt zeer terughoudend omgegaan. Dit wil het CDA alleen bij verbeteringen, bijvoorbeeld een schuur voor een schuur. Dan is uitbreiding mogelijk en beschermen we het landschap".

Het CDA is voor bedrijvigheid in het buitengebied. Maar wel zijn we tegen uitbreiding van niet-agrarische bedrijvigheid met nieuwbouw. Het CDA is dan ook tegen de voorgestelde aparte bedrijfsbestemming zonder koppeling met de woningen en de grootte van de bedrijfsbestemming.

Vooruitlopen op omgevingsvisie die ter inzage ligt tot 1 oktober.

Daaraan zou het voorliggende plan voldoen, volgens het collegebesluit van 22 juli 2019. Echter pas op 20 augustus 2019 besluit het college de ontwerp-omgevingsvisie ter inzage te leggen.

In het collegebesluit lezen we dat ook het bestemmingsvlak voor bedrijfsdoeleinden moet worden vergroot. Wij weten dat dit o.a. komt doordat de haag die geplant moest worden, vanwege de afspraken uit 2008, niet zo handig zouden staan in verband met inkomend vrachtverkeer. De haag is daardoor anders neergezet en is het terrein vergroot. Ook is, in het collegevoorstel van 2018, goed te zien dat het bedrijf nu een stuk groter is, dan dat het bouwblok voor 'wonen' al was op basis van de afspraken. In het gemeentenieuws van vorige week (17 september 2019) lezen we de toelichting namens het college over het onderdeel 'werken' in de ontwerp-omgevingsvisie buitengebied. Daarin staat, ik citeer: "in geen geval staan we bebouwing voor uitbreiding of nieuwvestiging van een bedrijf toe die over de grens van de huidige fysieke kavels heen gaat. Dat doen we om we geen sluipende schaalvergroting in het landschap willen." Maarja, wat als je de fysieke kavel ondertussen gewoon zelf alvast illegaal wat hebt vergroot?

Of dit plan dus passend is in de nog ter inzage liggende ontwerp-omgevingsvisie? Oordeel zelf. Wat het CDA vindt, is duidelijk.

Precedentwerking

In het voorstel is te lezen dat gewaarschuwd wordt voor precedentwerking. Zowel vanwege het afwijken van het bestemmingsplan voor de bouwhoogte, als voor het bedrijf al vooruitlopen op de nog niet vastgestelde omgevingsvisie. De wethouder antwoordde in de commissievergadering dat zij daar helemaal niet bang voor is. Het CDA is dat wel. Niet alleen vanwege de eerder genoemde punten, maar ook vanwege het signaal dat uitgaat van legalisering van zoveel overtredingen. Het CDA stelt daarom voor de precedentwerking in dit geval positief te gebruiken. Namelijk door het afwijzen van dit principeverzoek. Daarmee wordt duidelijk dat 'eerst doen, dan denken', niet altijd wordt beloond. Dat niet de brutalen, ook in Winterswijk, de halve wereld hebben.

Volksvertegenwoordigende rol

Dan hebben we nog de volksvertegenwoordigende rol die raadsleden hebben. We zijn een afvaardiging van de Winterswijkse bevolking.

Een bevolking waarvan het merendeel niet juridisch geschoold is.

Waarvan het merendeel niet snapt dat dit gewoon mag.

Waarvan het merendeel niet snapt waarom ze zelf nog een vergunning zouden moeten aanvragen als het, als ze betrappt worden, toch achteraf ook wel goed komt.

Waarvan het merendeel niet snapt waarom we regels met elkaar afspreken, maar het uiteindelijk niet uitmaakt als je er niet aan houdt.

Het CDA begrijpt die mensen.

Wij kunnen niet uitleggen als we hier als raad mee instemmen, tegen welk plan we dan nog wel 'nee' gaan zeggen.

Pasgeleden kreeg ik een appje van iemand. Hij vertelde dat hij zijn woning wilde uitbreiden. Maar dat als hij geen toestemming van de gemeente kreeg, hij deze aannemer wel zou bellen, "want dan kwam het toch wel goed". Is dat de samenleving die wij graag willen hebben hier in Winterswijk? Dat we alleen de repressieve overheid zijn? Of willen we dat we regels stellen waar een ieder vanuit mag gaan dat dat het kader is en zich er daarom ook aan houdt?

Zodat óók de ondernemer in het buitengebied, die kortgeleden mijn fractiegenoot benaderde, en die eigenlijk een grotere schuur had gewild, zijn plan niet had hoeven aan te passen omdat hij het wél netjes wilde doen.

Conclusie

Voorzitter, ik kom tot een conclusie.

- Zonder vergunning een overkapping bouwen;
- In afwijking van de vergunning een schuur bouwen, die meer dan 100m² groter wordt en 2 meter hoger dan dat in het bestemmingsplan is toegestaan;
- bijna 440m² in plaats van 300m² aan bijgebouwen toestaan;
- in strijd met afspraken buitenopslag hebben;
- het bedrijf illegaal vergroot;
- en ook nog vragen om een zelfstandige bedrijfsbestemming en 360m² extra voor het bedrijf;

Op zoveel punten wijkt dit voorstel af van afspraken die zijn gemaakt, regels die zijn vastgelegd, visies die nog ter inzage liggen, het coalitieakkoord én de visie van het CDA, dat het CDA niet kan instemmen met het voorliggende voorstel. Het zijn wat het CDA betreft o.a. te veel m² bebouwing en te veel niet-agrarische bedrijvigheid.

Wat recht is, is recht, wat krom is, blijft krom.

Daarnaast wil het CDA een signaal afgeven dat niet alle legalisatieverzoeken gehonoreerd worden en dat het 'gewoon maar doen' wordt beloofd. Het lijkt alsof brutalen de halve wereld hebben. Laten wij het goede voorbeeld geven en het signaal afgeven dat dit niet de samenleving is die wij in Winterswijk willen hebben en dit niet de manier is waarop wij met elkaar om willen gaan. Brutalen hebben de halve wereld, maar de andere helft hebben wij.

Tweede termijn

Daarnaast nu nog voorwaarden zoals verevening en aantonen dat verplaatsing naar een bedrijventerrein redelijkerwijs niet mogelijk is.